

Hellere kvalitet end kapløb

Bragt i Berlingske, d. 2. april

Af Ralf Hemmingsen, Rektor, KU, formand for Rektorkollegiet, og Hanne Leth Andersen, Rektor, RUC, formand, for Rektorkollegiets udvalg om uddannelsespolitik

I lørdags skrev Berlingske, at hver tiende universitetsstuderende ikke burde gå på universitetet.

Lad os begynde med at slå fast, at vi som universiteter selvfølgelig kun optager studerende, som, vi mener, kan gennemføre uddannelserne.

Men det er rigtigt, at der er kommet flere studerende på universiteterne. Det skyldes dels et stort politisk ønske om at øge optaget, dels at vi som samfund har behov for højt kvalificeret arbejdskraft, som kan bidrage til øget viden og vækst til gavn for os alle.

Vi tror ikke, at de studerende generelt er blevet dummere og mere dovne, end de var for ti år siden.

De kan bare nogle andre ting end tidligere. I dag går de unge i højere grad på Google end på biblioteket.

De løser opgaver i netværk. Og på ungdomsuddannelserne lærer de nu at kunne tænke på tværs af traditionelle faggrænser og at kunne arbejde selvstændigt og projektorienteret.

Studerende med de kompetencer og færdigheder skal vi som universiteter kunne tackle og bringe videre ind i den akademiske verden med de krav, den stiller. Og det mener vi, at vi gør. For det er vores ansvar, at de studerende lever op til de faglige krav og læringsmål, som vi sætter for de enkelte fag og uddannelser.

Det politiske fokus har for længe været på at få de studerende hurtigt ind, hurtigt igennem og hurtigt ud på arbejdsmarkedet. Det resulterer flere steder i en studiekultur, hvor uddannelserne bliver ét stort kapløb. Der skal hentes høje karakterer, tælles ECTS, der skal presses praktik-og udlandsophold ind (men det må endelig ikke forsinke dem), og sidst men ikke mindst skal der også være tid til et relevant studiejob, som giver erfaringer, der fører direkte til det første job. Men kapløbet giver risiko for overfladelæring og stress. Det er ikke godt for uddannelseskvaliteten - og slet ikke godt for de studerende.

Faglig fordybelse er et kerneelement i universiteternes forskningsbaserede undervisning.

Men faglig fordybelse kræver tid. Det er altafgørende, at der ikke alene er tid til at lære, men også tid til at lære at tænke selvstændigt, kritisk og analytisk.

Vi står som universiteter på mål for, at de studerende er kvalificerede - både når de kommer ind, og når de forlader universitetet med deres afsluttende eksamen. Men skal vi ruste de studerende endnu bedre, kræver det, at det politiske fokus skifter fra kvalitet gennem kapløb til kvalitet gennem fordybelse. Det første genererer

overfladisk læring, mens det andet er en investering i fremtiden. Som det er nu, oplever vi, at mange politikere forsøger både at blæse og at have mel i munden. Vores forslag er at afskaffe de reformer og regler, der på kryds og tværs tvinger de studerende ind i et fastlåst fast-track for uddannelse.

Lad os begynde med at kigge på 1,08-bonussen for tidlig studiestart, som skruer adgangskvotienterne kunstigt op. Eller fremdriftsreformen, der tvangstilmelder alle studerende til mindst 60 ECTS om året.

Sidst men ikke mindst er der også færdiggørelsesbonussen, hvor en del af taxameteret kun bliver udbetalt til universitetet, hvis den studerende kommer meget hurtigt over målstregen.

Til gengæld vil vi gerne have frihed til at eksperimentere mere med at skabe det ideelle match mellem kommende studerende og den enkelte uddannelse. Vi vil eksempelvis gerne have mere fleksible rammer for kvote 2-optaget, så det ikke kun bliver karaktergennemsnittet, der afgør, hvilke studerende vi optager. Den enkelte ansøgers motivation kan være mindst lige så vigtig for at gennemføre en universitetsuddannelse. Derfor har forventningsafklaringen mellem studerende og uddannelse generelt en høj prioritet for os.

Det er altid lettere at udføre nye regler end at rydde op i de gamle. Vi vil gerne opfordre vores politikere til at vælge den svære vej her: Lad os få kortlagt de u hensigtsmæssige konsekvenser af fremdriftsreformen. Lad os høste fordelene af universiteternes omfattende kvalitetssystemer, der i disse år bliver gransket og akkrediteret, inden vi kaster os ud i nye reformtiltag. Og lad os først og fremmest få bedre rammer til at skabe et fleksibelt og sammenhængende uddannelsessystem, hvor der er tid til faglig fordybelse og personligt engagement.

Udover at det vil være til gavn for de studerende og deres travle og engagerede undervisere, er det også vores opfattelse, at det vil kunne styrke den faglige kvalitet, som samfundet med rette forventer af universiteterne.